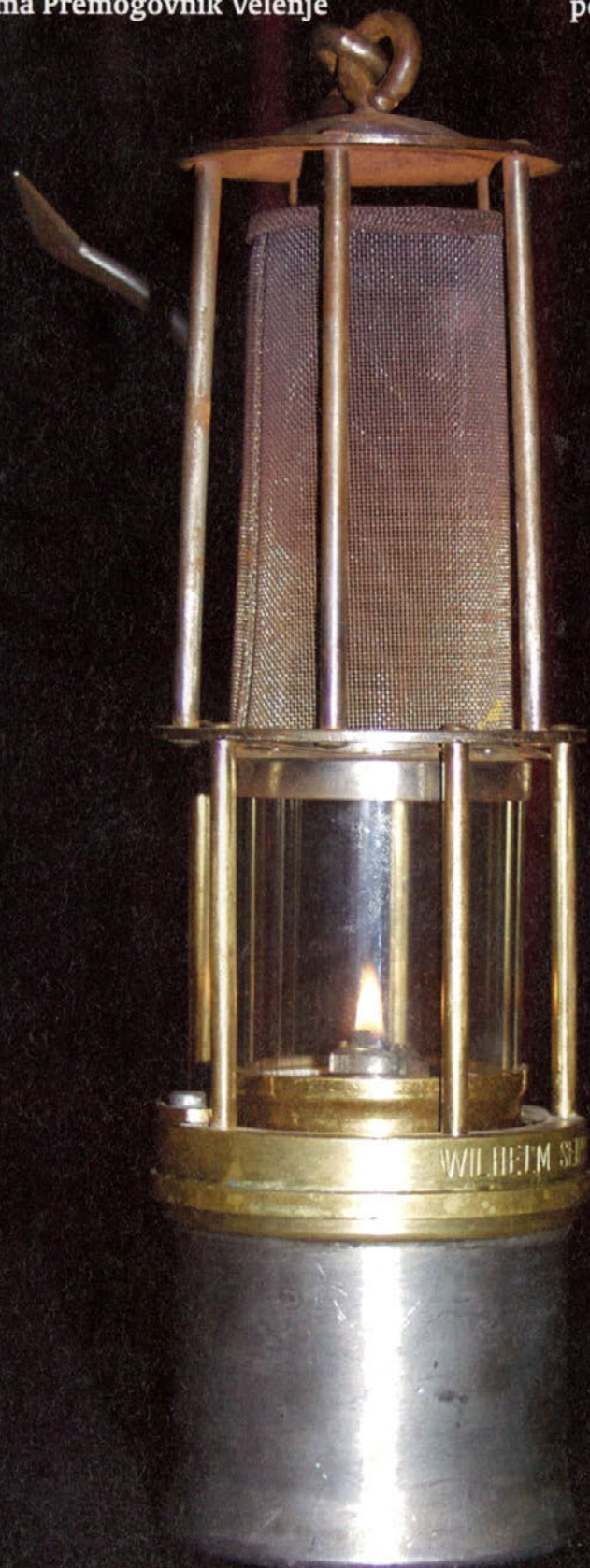

Rudat

Časopis poslovnega sistema Premogovnik Velenje

februar 2003,
posebna številka, leto XXXVII

Drage sodelavke, cenjeni sodelavci!

6. februar 2003 je dan, ki se ga bomo spominjali z bolečino v srcu. V boju z naravo smo po dolgih letih spet izgubili. Tragična smrt dveh sodelavcev, Mirana Koželja in Janeza Kotnika, nas je močno prizadela. Glede na dejstvo, da velja jama Premogovnika Velenje za eno najsodobnejših v Evropi, tako po tehničnih kot tudi po varnostnih standardih, je sporočilo te nesreče poziv k še večji varnosti, zbranosti in previdnosti pri izvajanju vseh faz procesa pridobivanja premoga. Na k-90c v južnem krilu jame Preloge intenzivno raziskujemo vzroke za nenadno povečanje koncentracije metana in ogljikovega dioksida, da bi se tako kar najbolj pripravili za varno nadaljevanje odkopavanja na tej etaži.

V Premogovniku Velenje bomo tudi v prihodnje namenjali vsa potrebna sredstva za zagotavljanje dosežene oziroma še večje stopnje varnosti pridobivanja premoga. Večjo pozornost bomo posvetili vadbi in izobraževanju zaposlenih o ukrepih pred nevarnostmi. Rudarsko nesrečo, ki se nam je zgodila, bomo v vodstvu podjetja temeljito analizirali in raziskali vse vzroke in okoliščine, ki so spremljali nastanek dogodka in reševalno akcijo.

Rezultate raziskave in morebitne ukrepe za povečanje stopnje varnosti pri delu bomo v zadnjem tednu februarja obravnavali v širšem vodstvu, izvršilnem odboru sindikata in na svetu delavcev našega podjetja. Srečno!

Dr. Evgen Dervarič, direktor Premogovnika Velenje

Kljub vsem varnostnim ukrepom nas narava še vedno preseneti

V Premogovniku Velenje se je 6. februarja 2003 zgodilo najhujše, tisto, česar se rudarji pri svojem delu v boju z naravo najbolj bojimo. Zgodila se je nesreča, vzrok katere je bil vdor velike količine jamskih plinov iz tal premogovega sloja v območju 14 m odvozne proge pred odkopom k-90c v jami Preloge. Posledica tega je bila, da so bili vsi zaposleni na odkopu izpostavljeni večjim količinam metana in ogljikovega dioksida.

Odkop k.-90c je pričel z obratovanjem 20. januarja letos. Predhodna priprava etaže je potekala brez večjih posebnosti, tako da je bila to ena najboljših pripravljenih etaž v zadnjem obdobju v premogovniku. Po pričetku odkopavanja je odkop zelo hitro dosegel dobre rezultate in tehnološki ciklus se je ves čas napredovanja odvijal brez posebnosti. Odkop je opremljen z najsodobnejšo opremo, s katero razpolagamo v Premogovniku Velenje. V projektni dokumentaciji in pri operativni izvedbi del so bili in so upoštevani vsi varstveni ukrepi, ki smo jih s pomočjo raziskav in izkušenj v dolgoletni zgodovini rudarjenja pridobili pri odkopavanju premoga.

Sam sem si odkop ogledal zelo kratek čas pred tem nesrečnim dogodkom. Stanje na odkopu in v pristopnih progah je bilo brez posebnosti, skoraj idealno. Normalno se je izvajal tehnološki ciklus, zaposleni pa tudi niso omenjali nikakršnih posebnosti. Kar nisem mogel verjeti, kakšno je bilo stanje nekaj ur po dogodku, ko smo si komisijsko ogledali odvozno progo, saj po pripovedovanju zaposlenih tudi neposredno po dogodku v progi ni bilo nobenih deformacij. Vdor plina se je zgodil iznenada, brez kakršnihkoli drugih znakov, ki običajno spremljajo povečane koncentracije jamskih plinov (sprostitvev pritiska, stebni udar, povečani pritiski, drobljenje premoga,...).

Dežurni premogovnika je ravnal v skladu z načrtom obrambe in reševanja in obveščal zaposlene o nevarnosti. Lokacija izbruha je bila na takem mestu, da se je večina zaposlenih umikala že na osnovi zaznave plina.

Vprašanje je, ali bodo nadaljnje raziskave mesta vdora, ki jih že izvajamo, dale kakšna nova spoznanja na tem področju. Upam, da bodo. Vsekakor pa bomo proučili vse tehnične možnosti varovanja zaposlenih tudi v takih primerih, poleg tega pa moramo skupaj z zaposlenimi doseči najvišji možni nivo samovarovanja.

Tudi v tem, žal, tragičnem primeru se je pokazalo, da je kljub zagotavljanju varnosti zaposlenim v jami, uspešen umik v zelo veliki meri odvisen od ravnanja posameznikov v takšnih okoliščinah. Srečno!

Mag. Marjan Kolenc, tehnični direktor

Rudarsko Velenje žaluje.

Mesto, v katerem skoraj ni družine, ki ne bi imela "knapa" med svojimi člani, je v tragični nesreči izgubilo dva rudarja. Včasih, čeprav bolj poredko, slišimo govoriti, da Premogovnik za Šaleško dolino ni več usodnega pomena. Nosilci razvoja v zadnjem času resnično postajajo (tudi) druge družbe ter posamezniki. In prav je tako.

Nesreča, ki se je zgodila v četrtek, 6. februarja, v južnem krilu jame Preloge ter s tem povezani smrti obeh rudarjev Mirana Koželja in Janeza Kotnika, pa je pokazala, da je vpetost Premogovnika v življenje celotne Šaleške doline še kako resnična in prisotna.

Ob tragičnem dogodku so zatrepeta srca in orosilo se je oko prenekaterega občana. Na ustnicah so napol zamrla vprašanja: "Je možno? Je res? Tudi v Velenju – po dvaindvajsetih letih?"

Ob tem se je znova prikradel grenak priokus ob besedah, ki so jih nekateri brezbrizno navrgli v zadnjih letih, da rudarstvo, da delo v premogovniku ni več težko in nevarno. Da človek, da znanje, da tehnologija, torej človeški um obvladuje pridobivanje rudnega bogastva. Toda vsa prizadevanja za varnost, vse študije, analize in ocene niso mogle predvideti dogodkov, ki so Velenje v preteklih dneh zavili v črnino...

Narava, ta neukrotljiva prvina, ki nam je toliko dala, saj iz njenih nedrži črpamo premog leta in leta in je več kot dvajset let vdano prenašala vse dejavnosti človeka – je po tolikem času dve življenji tudi vzela. Kljub usposobljenosti in požrtvovalnosti sodelavcev ter takojšnji zdravniški pomoči dvema rudarjema ni bilo več moč pomagati.

Vem, da tudi besede tolažbe svojcem ponесrečenih rudarjev ne morejo zmanjšati bolečine, toda morda jo lahko

ublaži zavest, da v teh težkih trenutkih niso sami – ob njih stojijo prijatelji, sorodniki, stanovski kolegi – in da za nesrečo ni bil kriv človeški faktor, ampak je življenji vzela narava.

Rudarski srečno je v teh dneh dobil še dodaten prizvok, saj smo se vsi začeli še bolj zavdati, kako krhko je življenje rudarjev pod zemljo – ko se človeku postavi nasproti narava, mu ne morejo pomagati niti znanost niti vrhunska tehnologija. Sedaj bomo morali vsi – tako lokalna skupnost kot kolektiv Premogovnika – vložiti vse sile v odpravo posledic nesreče za nadaljevanje odkopavanja premoga. Od dela rudarjev je odvisno tudi življenje Doline.

Rudarsko Velenje žaluje – kadar celoti odtrgaš del, se rana sicer zaceli, toda brazgotina ostane.

Vsem svojcem, sorodnikom, prijateljem in sodelavcem Mirana Koželja in Janeza Kotnika izrekam najgloblje in iskreno sožalje.

Srečko Meh, župan MOV

Ob nesreči so sožalne brzojavke vodstvu družbe in zaposlenim poslali:

državni in občinski organi in posamezniki iz Slovenije in tujine: Anton Rop - predsednik vlade RS, dr. Janez Drnovšek - predsednik RS, Janez Sušnik - predsednik Državnega sveta RS, dr. Rado Bohinc - minister za notranje zadeve, Jakob Presičnik - minister za promet in veze, Borut Pahor - predsednik državnega zbora RS, župan, podžupani in svet MO Velenje, Upravna enota Velenje, Tone Anderlič - LDS, Miran Potrč - v imenu poslanske skupine ZLSD, Janez Janša - predsednik SDS, občina Trbovlje, občina Zagorje ob Savi, Uprava RS za rudarstvo, župan občine Hrastnik, Hasan Bećirović - minister federacije Bosne in Hercegovine za energijo, rudarstvo in industrijo, Ministarstvo privrede, energetike i razvoja Republike Srpske;

stanovski tovariši iz Slovenije in tujine: Nafta Lendava, RSC Mežica v zapiranju, RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik, Rudnik Kanižarica Črnomelj, delavci Rudnika Senovo v zapiranju, Rudnik Žirovski Vrh, Rudnik živega srebra Idrija, Rudnici Kreka u Tuzli, Rudarski inštitut Tuzla, Rudnik mrkog uglja Zenica, Rudnici mrkog uglja Banovići, Rudnik mrkog uglja Kakanj, ;

članice skupine holding Slovenske elektrarne in posamezniki: Ladislav Tomšič - predsednik nadzornega sveta Premogovnika Velenje, mag. Drago Fabijan v imenu kolektiva HSE, Termoelektrarna Šoštanj, Termoelektrarna Brestanica, Dravske elektrarne Maribor, Soške elektrarne, Savske elektrarne Ljubljana;

organizacije in združenja: Jožko Čuk - predsednik GZS, GZS – združenje za energetiko, Savinjsko-Šaleška Območna zbornica Velenje, Območna Obrtna zbornica Velenje, Območna organizacija sindikata Velenje, Sindikat delavcev energetike, sindikat in svet delavcev Nafta Lendava, Sindikat delavcev RTH, Društvo inženirjev in tehnikov RRP, Sindikat Rudnika Senovo v zapiranju, Geološki zavod Slovenije, IRGO Ljubljana, Univerza v Ljubljani - NTF, Matična sekcija rudarjev in geotehnologov, Društvo varnostnih inženirjev Velenje, Ekonomska fakulteta Ljubljana, CISEF Ljubljana, Medobčinsko društvo invalidov Šaleške doline, Medobčinska Zveza društev upokojencev, Pododbor društva upokojencev Gorica-Bevče, pripadniki Slovenske vojske in načelnik generalštaba, SPIZ - Miran Kalčič;

poslovni partnerji iz Slovenije in tujine.

Sožalne brzojavke so sindikatu podjetja in SPSS poslali: sindikat SDE SENG in sindikat Neodvisnih SENG, svet delavcev in sindikat HITZ IP, Območna organizacija ZSSS Velenje - sekretarka Mira Videčnik, Sindikat podjetja Rudnik Žirovski Vrh - predsednik Florijan Tušar, holding Slovenske elektrarne Skupni svet delavcev - predsednik Blaž Pišek, Sindikat železničarjev Slovenije, SKEI Slovenije (sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije), SKEI Gorenje - sekretar Branko Amon, Mestna občina Velenje - župan Srečko Meh, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije - predsednik mag. Dušan Semolič, predsednik SDE Slovenije - Franc Dolar.

“Na podlagi do sedaj znanih dejstev ugotavljamo, da je bil dogodek nepredvidljiv.”

V četrtek, 6. februarja, ob 17.04 se je zgodila nesreča na odkopu na koti -90° v južnem krilu jame Preloge. Pri napredovanju odkopa je prišlo do povečane koncentracije jamskih plinov metana in ogljikovega dioksida.

Na delovišču, kjer je delalo 26 rudarjev, je bilo 10 delavcev izpostavljenih povečani koncentraciji plinov. Kljub temu, da je reševalna akcija stekla takoj, je bilo za dva rudarja prepozno, 8 pa so jih odpeljali v bolnišnico Topolšica.

V nesreči sta umrla: **Miran Koželj**, kvalificirani kopač, vodja odkopa in **Janez Kotnik**, polkvalificirani kopač, pomočnik rudarja.

V nesreči so bili poškodovani, a niso bili v življenjski nevarnosti: **Uroš Hladin**, **Jože Grobelnik**, **Nermin Jašarevič**, **Agan Dobrnjič**, **Vladimir Jakopanec**, **Matko Verhovnik**, **Boris Pačnik** in **Gregor Jaklič**.

Rudarji na omenjenem delovišču so takoj po znaku za alarm začeli ukrepati v skladu z načrtom obrambe in reševanja. Umaknili so se iz območja udara plinov. Po odhodu z delovišča so opazili, da manjka nekaj sodelavcev. Opremljeni z reševalnimi aparati so se vrnili na mesto nesreče in pričeli z reševanjem. Alarmirana je bila tudi jamska reševalna četa in sestavljen štab reševanja.

Petnajst minut po dogodku je bila o njem obveščena tudi rudarska inšpekcija. Kako je potekala preiskava, kakšne so ugotovitve in kakšni ukrepi so bili sprejeti, odgovarja **Anton Planinc**, namestnik glavne inšpektorice Inšpektorata Republike Slovenije za okolje, prostor in energijo.

Rudar: “Kako je potekala in še poteka preiskava in kaj ugotavljate?”

Planinc: “Preiskava je po vsebini približno na polovici poti, časovno pa lahko traja še kar nekaj časa. Ugotovitve iz te faze preiskave so:

- nevaren pojav obravnavamo kot nenaden vdor plina,
- ta nenaden vdor plina predstavlja presenečenje, kar pomeni, da je bil pojav nepričakovan, nepredviden,
- smrt dveh rudarjev je nastopila zaradi zadušitve s plinom,
- reševanje je potekalo v skladu s pravili in planom obrambe in reševanja in ugotavljamo, da je varnostno-tehnični-informacijski sistem (VTIS) deloval, kot je predvideno, sicer bi lahko imela tragedija širše razsežnosti.”

Z novinarske konference v petek, 7. februarja

Rudar: “Kdo sodeluje v preiskavi?”

Planinc: “Zaradi ustaljenega načina obveščanja ob nevarnih pojavih je bila rudarska inšpekcija obveščena o dogodku petnajst minut po tem, ko se je zgodil in ob 18.05 smo že bili v Premogovniku. Sodelovali smo trije inšpektorji: **Miran Mošnik** za rudarsko elektroenergetsko področje, **Jože Ževart**, rudarski inšpektor, in jaz. Vsi trije smo pristojni za nadzor v Premogovniku Velenje, jaz pa konkretno še za nadzor v bivšem obratu Jama Preloge. V istem času so bili o dogodku obveščeni tudi predstavniki Policijske uprave Celje, ki so zadalženi za preiskave v rudarstvu.

Vsak v okviru svoje pristojnosti smo si zadali cilje preiskave, naš skupni cilj pa je, ugotoviti neposredni vzrok dogodka. V preiskavi sodelujemo zelo korektno in drug drugemu smo pomagali iskati odgovore na vprašanja.

Zakon o rudarstvu določa, da je rudarski inšpektor dolžan takoj ob dogodku, ki je skupinska nesreča ali nesreča s smrtjo, priti na mesto dogodka in začeti preiskavo, takoj ukrepati in nadzirati reševalno akcijo. Vse to je bilo storjeno tudi v tem primeru.

Preiskava sedaj teče v okviru nadzora vodenja reševanja in tudi ukrepi, ki so bili izdani na podlagi ugotovitev, so še vedno v kontekstu vodenja akcije reševanja. Po pravilih

Premogovnika Velenje je postavljen štab reševanja, mi pa njegovo delo nadziramo. Akcija reševanja torej ni potekala le neposredno po dogodku, temveč še teče in bo tekla dokler bodo trajale na odkopu razmere, ki ne bodo dopuščale normalnega delovnega procesa."

Rudar: "Kdaj ste preiskovalci prišli na odkop in kakšno je bilo stanje na njem?"

Planinc: "Preiskovalci smo sprva nadzorovali potek akcije na površini. To je trajalo v četrtek do 21. ure, ko smo sprejeli sklep, da gremo v jamo. Potem pa je vodja reševanja, tehnični direktor mag. Marjan Kolenc, v jamo poslal poizvedovalno ekipo reševalcev. Za njimi smo odšli tudi mi. Zaradi zapljinjenega stanja na odkopu nismo prišli dlje kot do ustja odkopa.

Približno pet ur po dogodku je bilo stanje na odkopu takole! V dolžini 15 metrov od ustja odkopa v smerno progo so bila tla dvignjena po vseh dolžini za okoli meter, meter in pol. Na tem območju je bilo možno izmeriti in zaznati povečano izhajanje plina. Od našega zbornega mesta do ustja odkopa so po tleh ležali uporabljeni samoreševalni izolacijski dihalni aparati. Na odkop zaradi prevelike koncentracije plina nismo mogli.

Poizvedovalni ekipi smo dali nalogo, da pogleda stanje na odkopu. Vodja ekipe je povedal, da na odkopu, na bokih, tleh in na podporju, ni sprememb, da na odkopu ni našel nobenega samoreševalnega aparata ter da je stanje normalno."

Rudar: "Kaj so povedale priče dogodka?"

Planinc: "Pogovore s pričami smo zaključili v petek. Predvsem smo jih vprašali, ali se spominjajo, kakšno je bilo stanje tega dela odkopa pred dogodkom, torej 15 metrov od ustja v smerno progo, kako je potekal dogodek ter kako je potekal umik iz ogroženega območja.

Tisti, ki so bili na to pozorni, so povedali, da je bilo stanje normalno. To pomeni, da so bila tla ravna in da ni bilo na profilu proge zaznati nobene spremembe. Povedali so tudi, da ob vdoru plina ni bilo spremembe v ozračju, torej zaprašnosti in zmanjšane vidljivosti, ni bilo čutiti zračnega udara, niti niso slišali pokov ali drugih znakov, ki bi kazali na stebni udar. Rudarji, ki so bili v križišču pa so začutili zračni pritisk na glavo, ki je takoj popustil.

Ker se dogodek torej očitno ni "najavil", kot se to dogaja na podlagi našega znanja in izkušenj, z nekaterimi znaki (škripanje, prah, izmet premoga...), je torej prišlo do nenadnega izbruha plina, do dviganja tal pa je prišlo kasneje, po dogodku. Zadnji rudarji so odkop zapustili 20 minut po dogodku, po tem času pa do prihoda preiskovalcev ni bilo na odkopu nikogar."

Rudar: "Ali je v času dogodka odkop deloval?"

Planinc: "Po izjavah prič in po poročilu nadzornika so bili na odkopu v fazi zamika sekcij v prvem delu odkopa. Kombajn se je vračal od pogona proti povratni progji, da bi naredil čistilni rez pred zamikom sekcij."

Rudar: "Kakšne ukrepe ste sprejeli na podlagi vseh ugotovljenih dejstev?"

Planinc: "V petek popoldne smo izdali ustno odločbo, pisno pa v ponedeljek, 10. februarja. Ta odločba zajema:

- prepoved obratovanja odkopa do preklica,
- takojšnji pristop, glede na razmere v jami, k raziskavi plinskega stanja, območja vdora plina z odvzemom vzorcev premoga za kemijske in fizikalne raziskave,

- določitev obsega območja dogodka (po petih dneh je bilo namreč ugotovljeno, da se je dvig tal prenesel tudi v območje pogona odkopnega stroja do šeste sekcije).

Sprejeti so bili tudi dodatni, preventivni ukrepi:

- uvedba dodatnega usposabljanja zaposlenih s treningom kar najhitrejšega nameščanja samoreševalnih aparatov,
- spremeni se ukaz v planu obrambe in reševanja od sedanjega "umik, plin!" v "aparati, umik, plin!".
- povečanje števila reševalcev v odkopnih moštvih.

Preklic prepovedi obratovanja odkopa bo temeljil na podlagi plinskega stanja na tem območju. Gre predvsem za varnost, ki jo zagotavlja elektro-strojna oprema v protieksplozijski zaščiti. Pogonski stroj se bo namreč pri nadaljevanju odkopavanja gibal nad območjem, kjer še izhaja plin. Ko bodo odgovorni v Premogovniku dokazali, da na tem območju ni več nevarnosti izhajanja plina, ki bi kot mešanica lahko povzročil eksplozijo metana, bo prepoved preklicana."

Rudar: "Kaj se sedaj dogaja na odkopu?"

Planinc: "Kot sem dejal, še traja akcija reševanja. Stanje na odkopu spremljamo. Vodstvo reševanja lahko v okviru predvidenih ukrepov poseže na odkop za preprečitev poškodb na strojih in napravah, izvaja raziskovalna dela (globinsko vrtnanje na jedro), jemlje vzorce ter poseže v primeru pojava nove potencialne nevarnosti."

Rudar: "Ste ugotovili kakšne napake v delovanju varnostnega sistema?"

Planinc: "Ugotovili smo, da so bile izpolnjene vse zahteve predpisov, ki govorijo o usposabljanju, poskusnih umikih moštva, o seznanjanju z novimi stanji na odkopih. Plan obrambe in reševanja je narejen v skladu s pravili.

Splošna ugotovitev preiskovalcev je, da je vodstvo reševanja oziroma tehnično osebje Premogovnika ukrepalo v skladu z vsemi navodili in da pred tem ni opustilo nobenega ukrepa, ki bi lahko povzročil nastanek tega dogodka. Vse je potrjeno tudi z izjavami prič.

Zato ponavljam, da je bil tokratni dogodek presenečenje, glede na obliko, v kakršni se je pojavil. Storili bomo vse, tako pri nadziranju kot pri strokovnem delu, da bomo sprejeli takšne preventivne ukrepe, ki bodo v čim večji meri preprečili takšne dogodke."

Anton Planinc: "Splošna ugotovitev preiskovalcev je, da je vodstvo reševanja oziroma tehnično osebje Premogovnika ukrepalo v skladu z vsemi navodili in da pred tem ni opustilo nobenega ukrepa, ki bi lahko povzročil nastanek tega dogodka.."

Slovo od umrlih rudarjev

Od umrlih rudarjev Mirana Koželja in Janeza Kotnika smo se poslovili na žalni seji 10. februarja v Domu kulture. V slovo sta jima spregovorila direktor dr. Evgen Dervarič in minister za okolje, prostor in energijo Janez Kopač.

Dr. Dervarič je dejal: "Spoštovani družinski člani sodelavcev Mirana Koželja in Janeza Kotnika, spoštovani predsednik republike, spoštovani predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, spoštovani ministri za okolje, prostor in energijo, za promet in zveze, za delo, dru ino in socialne zadeve, spoštovani župan Mestne občine Velenje, spoštovani rudarji, spoštovani žalni zbor.

Pretreseni smo v četrtek popoldne sprejeli novico, da se je zgodilo tisto, česar se v naši dejavnosti, v našem podjetju najbolj bojimo.

Veliko svojega znanja, dela, izobraževanja namenjamo temu, da bi bilo delo v jami – pri pridobivanju premoga – varno in humano. Žal je bila tokrat narava močnejša od nas. Zapustila nas je tudi sreča, ki jo rudarji pri delu še tako potrebujemo. Kljub sodobnemu varnostnemu informacijskemu sistemu, usposobljenim reševalcem, številnim raziskovalnim na-

logam o nevarnostih, ki nas spremljajo pri delu, se je zgodila nesreča. Izgubili smo dva dobra, nenadomestljiva sodelavca Mirana Koželja – rudarja, vodja odkopa in Janeza Kotnika – pomočnika rudarja. Na odkopu na koti –90C v južnem krilu jame Preloge, odkopu, na katerega tehnično urejenost in pripravljenost smo bili ponosni, je delala skupina šestindvajsetih rudarjev. To je bila skupina izbranih rudarjev, izkušenih, dobro usposobljenih, izjemnih delavcev. Od 20. januarja letos so na tem odkopu v treh izmenah rudarji nakopali od 8 do 10.000 ton premoga na dan.

6. februarja ob 17. uri in 4 minute je prišlo na odkopu do nenadnega izriva plina. Skupina rudarjev se je umaknila s kraja vdora plina. Umikali so se tako, kot je zapisano v načrtu obrambe in reševanja, ta načrt pa je abeceda slehernega rudarja. Pri tem so si med seboj pomagali, bili izjemno prisebni in hrabri. Na žalost dveh tovarišev niso mogli rešiti. Igra narave je bila za Mirana Koželja in za Janeza Kotnika usodna.

Spoštovani žalni zbor!

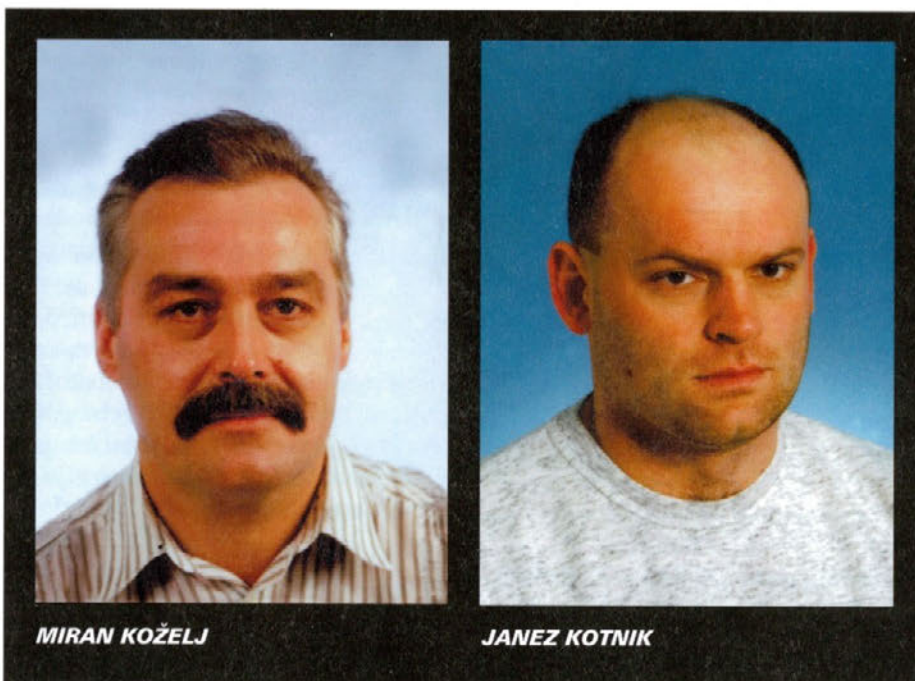
Miran Koželj se je rodil 29. avgusta 1958 v Velenju. Družina Koželj je že desetletja povezana z rudarstvom. Večina njenih moških članov si je služila kruh v velenjskem premogovniku. Miranov oče Emil, brat Matjaž, stric, bratranec. Oče prav zaradi tega, ker je poklic rudarja zelo dobro poznal, ni želel, da bi šel sin po njegovih stopinjah. Zato se je Miran izšolal za strugarja in se leta 1976 zaposlil v velenjskem premogovniku. Vseskozi pa ga je vleklo k rudarjem, na odkop. Tako se je ob delu izšolal še za kvalificiranega rudarja.

Postal je upravljalec kombajna, od leta 1988 pa je bil Miran vodja odkopa ali gospodar čela, kot se temu delu pravi v rudarskem žargonu.

Vo dja odkopa mora dobro poznati jamo, poznati in dosledno upoštevati predpise, zlasti tiste o varnosti, vedeti vse o strojih, mora biti dober organizator, mora znati sodelovati, voditi, odločati v

konkretnih, tudi nepredvidljivih situacijah. Miran Koželj je imel vse lastnosti dobrega gospodarja čela, bil je najstarejši in najbolj izkušen vodja odkopa v velenjski jami. Obvladal je svoje delo. Bil mu je predan in vedno je med prvimi prihajal na delo. Bil je tip vodje, sodelavci so ga poslušali, saj jim je bil za vzgled. Bil je tudi dober govornik. Imel je posluš za sodelavce, pa tudi izrazit smisel za humor, rad se je pošalil in bil večkrat pobudnik kakšne knapovske potegavščine. Več kot dvajset let je bil jamski reševalec. V tem času se je udeležil vseh vaj in akcij velenjskih jamskih reševalcev. Zelo si je prizadeval biti v vsem, kar je počel, najboljši.

Miran je imel zelo rad svojo družino, ženo Tatjano, hčerki Katjo in Janjo. Veliko je govoril o njih, bil ponosen na svoji hčeri, Katjo – študentko novinarstva, in Janjo – srednješolko. Družina mu je pomenila največ. Družina, ki si jo je sam ustvaril in tudi družina, v kateri se je rodil in odrasel v moža. Zelo je bil navezan na mamo Gelco, na brata Matjaža, na sestro Jano.

Miran je imel tudi veliko prijateljev, tudi med rudarji. Ti so ga radi poslušali in ga posnemali. Posnemali so ga celo takrat, ko si je pred dvema letoma kupil motor in si pustil rasti brado. Miran je bil med tovariši poznan po tem, da brez čika ni odšel v jamo.

Čik je bil obvezen sestavni del dela pod zemljo tudi za Janeza Kotnika.

Janez Kotnik se je rodil 14. maja 1968 v Slovenj Gradcu. Rudarska tradicija je značilna tudi za njegovo družino. Oče Franc je bil rudar in vodja odkopa v velenjski jami Škale.

Janez je bil športnik po duši in srcu. Že v šoli je bil šport njegov najljubši predmet, najraje pa je brcal žogo. S sošolci in prijatelji iz bloka se je po okoliških zelenicah podil za okroglim usnjem in začel kmalu zahajati na treninge v nogometni klub Rudar. Pridružil se je mladincem Rudarja in kasneje igral nogomet pri šoštanjskem Usnarju. Nogometu je ostal zvest tudi pozneje. Rad je kot član ekipe obrata tekmoval v ligi malega nogometa premogovnika. Vseskozi je bil vnet privrženec nogometnega kluba Rudar. Zato ni čudno, da so ga navijači izbrali za vodjo skupine navijačev Velenjski knapi. Z dušo in srcem je opravljal to funkcijo in navijal za Rudarje. Bil je zvest obiskovalec njihovih tekem, tako na domačem kot tudi na tujih igriščih.

Janez se je v velenjskem premogovniku zaposlil leta 1985, star 17 let. Ob delu si je pridobil naziv pomočnik kopača.

Sodelavci so ga cenili in ga imeli radi kot zanesljivega, pridnega, dobrovoljnega tovariša, ki je bil pripravljen poprijeti za vsako delo in ga pošteno in odgovorno opraviti. Delal je na vseh lokacijah velenjske jame, v Pesju, na pripravah in nazadnje v Prelogah. Bil je mirne, a vesele narave, vedno nasmejan, le za nogomet se je vroče razvnel.

Janez je bil tudi mož in oče. Največ so z njegovo smrtjo izgubili njegova Zdenka, sinova Klemen in Lukas. Na obratu se je zanimal, če bo lahko izkoristil očetovski dopust za otroka, ki sta ga z Zdenko pričakovala. Žal otrok očeta ne bo videl, lahko pa ga bo poznal, kot je zapisan v srcih žene Zdenke, Lukasa in Klemna, mame Štefke, očeta Franca, sestre Andreje, tasta Viktorja, drugih sorodnikov in prijateljev.

Spoštovani sorodniki Mirana Koželja in Janeza Kotnika! Spoštovani žalujoči!

Izrekam vam iskreno sožalje v imenu kolektiva Premogovnika Velenje in v svojem imenu. Vem, da vam ne moremo nadomestiti očeta, moža, sina, brata, prijatelja. Obljubljam pa, da vam bomo stali ob strani, vam pomagali pri šolanju in zaposlitvi otrok.

Spoštovani žalni zbor!

Smrt stanovskih tovarišev je za nas velika tragedija in nenadomestljiva izguba. Obvezujemo se, da bomo vse naše znanje in napore vložili v to, da bo delo pri pridobivanju premoga v velenjskem premogovniku potekalo varno."

Žalne seje so se udeležili tudi predsednik republike Slovenije dr. Janez Drnovšek ter predstavniki političnega in gospodarskega življenja Slovenije.

Za tem je zbrane nagovoril minister za okolje, prostor in energijo Janez Kopač, ki je med drugim dejal, da je v velenjskem premogovniku dobro poskrbljeno za varnost, da pa je tokratna nesreča znova pokazala, da so posegli človeka v naravo omejeni in da je borba z njo nemogoča. "V dobi modernih tehnologij smo ljudje odvisni od naravnih virov in to še posebej dobro veste rudarji," je še dejal minister Kopač.

Nesreča v jami Preloge je močno pretresla moštvo na odkopu. Rudarji o nesreči ne želijo razpravljati z ljudmi, ki ne poznajo jamskih delovnih razmer, so pa napisali in podpisali skupno izjavo.

IZJAVA "KOŽELJEVEGA MOŠTVA" 11.02.2003

V ČETRTEK OB 17⁰⁴ SE JE ZGODILA HUDA DELOVNA NESREČA, KI NAS JE GLOBOKO PRETRESLA. V ČASU NESREČE SHO VSI DELAVCI OPAVLJALI SVOJA DELA NA ODKOPU. STANJE NA ODKOPU JE BIL PRED NEHADNO POVEČANO KONCENTRACIJO NOHMALNO. V TREHUTKU, KO SHO ZAČUTILI POVEČANO KONCENTRACIJO SHO SE ZAČELI UNIKATI. "VSE SE JE ZGODILO V TREHUTKU." BREZ POŠRTVOVALNOSTI, SOLIDARNOSTI IN TOVARIŠTVA MED KAMERATI BI BILE LAHKO POSLEDICE ŠE MNOGO HUIŠE. KLJUB HEDSEBNIH POMOČI NA ŽALOST NIŠHO MOGLI PREBODITI IZ SPANCA KOŽELI MIRANA IN KOTNIK JANEZA. NAŠ POČIVATA V MIEU!

ŽALUJOČI SODELAVCI:

Ganez
Bodrovnik
Povornik
Luko
Gornik
Oden
Gust

Murjic
Drofik
Janič
Mojca
Vozilo Saka
Ladinec Branko

Nečlan
Georgijevič Marko
Osojč
Majž
Miroslav
Dunov
Branča

Dobrujic
Ljepakovič snad
Pavil
CIGLAR ANTON
Delic

Jarčanov
SREČNO?

Celje - skladišče

D-Per

65/2003

5000012868, PRIL

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

